

СВЕТОВЕН ДЕН НА ЗЕМЯТА 2019 „ЗАЩИТЕТЕ НАШИТЕ ВИДОВЕ“

„В природата нищо не съществува само“ - Рейчъл Карсън, 1962

Международният ден на Земята (Ден на Земята) се отбелязва от над половин милиард души в света. Всяка година Международната мрежа за Деня на Земята координира действията на 12 000 партньори в 174 държави насочени към опазване на планетата Земя и съхраняване на живота върху нея. Мрежата се стреми да създаде широка гражданска подкрепа за устойчиви и ефективни екологични политики за развитие по целия свят.

За първи път Ден на Земята се отбелязва на 22 април 1970 г. в САЩ и Канада. Милиони участници в демонстрацията настояват политици, държавници, бизнесмени да включат в своите приоритети опазването на околната среда. През 1990 г. празникът на нашата планета е обявен за международен, като България се включва в отбелязването му през 1993 г. Целта е да се обединят хората на планетата в защита на околната среда.

Тази година мотото „Защитете нашите видове“ ни напомня, че всички живи същества имат присъща стойност и всяко играе уникална роля в сложната мрежа на живота. Трябва да работим заедно, за да защитим застрашени и изчезващи видове: пчели, коралови рифове, слонове, жирафи, насекоми, китове и други.

Светът е изправен пред масово изчезване на видове. Всички видове бозайници, птици, влечуги, земноводни, членестоноги (насекоми и паякообразни), риби, ракообразни, корали и други житници и растения са намалели в много случаи значително. Човешката цивилизация има отрицателно въздействие върху повечето живи същества.

Ето десет от най-страшните факти по темата:

Факт # 1 Ние сме сред най-големия период на изчезване на видовете през последните 60 милиона години. Обикновено между 1 и 5 вида ще изчезнат годишно. Въпреки това учените изчисляват, че сега губим видове от 1000 до 10 000 пъти по-високи от нормалните, с многократно изчезване ежедневно. Много видове ще изчезнат, преди да научим за тях или за ползите, които те носят на нашата планета. [1]

Факт # 2 Ново проучване показва, че населението на насекомите е намаляло с над 75% в Германия през последните 28 години. Това е много тревожно: 80% от дивите растения разчитат на пчели и други насекоми за опрашване, а 60% от видовете птици разчитат на насекоми за храна.[2]

Факт # 3 Унищожаването на местообитанията, експлоатацията и изменението на климата водят до
1 загуба на половината от популацията на диви животни в света.[3]

Факт # 4 Приматите, нашите най-близки родствени животни, са под изключителна заплаха. Близко 60% от световните 504 вида примати са застрашени от изчезване, а 75% от нашите видове примати са в тежък спад на популацията. [4]

Факт №5 В световен мащаб повече от 650 000 морски бозайници са уловени или сериозно ранени от риболовни уреди годишно.[5]

Факт # 6 През последните 20 години около 75% от всички зъбни видове китове, като делфини, морски свине и 65% от вида на китовете на китовете (гърбави, сини) и 65% от видове с перки (морските лъвоове) са засегнати от риболов в световен мащаб. [6]

Факт # 7 40% от световните видове птици са в упадък, а един на всеки 8 е застрашен от глобално изчезване.[7]

Факт # 8 Нашите големи котки, включително тигри, леопарди и гепарди, са в критичен упадък и много от тях ще изчезнат през следващото десетилетие. Котките в света се експлоатират за частите и кожата на тялото си. Китай остава най-големият пазар в света за тези застрашени видове заедно с черния носорог и други видове. [8]

Факт №9 Популациите на гущери са особено уязвими към изменението на климата. Неотдавнашно проучване предвижда, че ако сегашният спад на популациите от гущери продължи, 40% от всички видове гущери ще изчезнат до 2080 г.[9]

Факт # 10 Американският бизон някога е преброил милиони и е пътувал от Аляска до Мексико. Сега те заемат по-малко от един процент от първоначалното си местообитание. Съществуващите им местообитания са толкова малки и строго контролирани, че оцелелите бизони са били сравнени с добитъка.[10]

Ако искате да научите повече или да се присъедините към най-голямото екологично движение в света посетете: <https://www.earthday.org/>

Източници

[1] <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2702436/>

[2] <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0185809>

[3] <https://www.nature.com/articles/nature22900>

[4] <http://advances.sciencemag.org/content/3/1/e1600946.full>

[5] <https://academic.oup.com/jmammal/article/89/3/541/859978>

[6] https://www.int-res.com/articles/esr_oa/n020p071.pdf

[7] <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/conl.12162>

[8] <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/B9780128022139000468>

[9] <http://science.sciencemag.org/content/328/5980/894>

[10] <http://www.iucnredlist.org/details/2815/0>

Европейски информационен център – Европа Директно, Велико Търново

пл. Център №2, ВТУ "Св.св. Кирил и Методий", Корпус 5, каб. 510 П.К. 345
5000 Велико Търново
Тел +359 62 605060

europedirectvt@europeinfocentre.bg

www.europeinfocentre.bg

Този проект се реализира от Европейски информационен център – Велико Търново с финансовата подкрепа на Европейския съюз. Информацията и мненията, публикувани тук, не отразяват задължително официалните становища на Съюза.